

ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення
результатів дисертації ДУДАШ Габрієлли Василівни
«Обґрунтування моделі формування у підлітків переконань та поведінки,
що сприяють здоровому способу життя,
через інтеграційні стратегії в громадському здоров'ї»
на здобуття наукового ступеня
доктора філософії в галузі знань 22 Охорона здоров'я
за спеціальністю 229 Громадське здоров'я**

6 січня 2026 року

1. Виконання освітньо-наукової програми

Здобувачка ступеня доктора філософії, аспірантка 4-го року денної форми навчання (надалі – Аспірантка) ДУДАШ Габрієлла Василівна у повному обсязі виконала індивідуальний навчальний план відповідно до освітньо-наукової програми «Громадське здоров'я» аспірантури ДВНЗ «Ужгородський національний університет», що повністю відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій та вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеню доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261 (зі змінами).

Аспірантка ДУДАШ Габрієлла Василівна під час виконання освітньо-наукової програми здобула глибокі ґрунтовні знання за фахом, повною мірою опанувала чітко окреслений програмою обсяг загальнонаукових компетентностей, необхідних для реалізації послідовного обґрунтованого наукового дослідження, а також пов'язаних із формуванням у неї загальнонаукового світогляду та дотриманням норм професійної етики.

Аспірантка оволоділа комплексом необхідних дослідницьких умінь та навичок, зокрема і щодо планування та формування дизайну дослідження, організації послідовності його виконання та безпосереднього проведення етапів відповідно до попередньо сформульованих мети та завдань, застосування комплексу методів та технологій, зокрема і комп'ютерно-інформаційних, необхідних для отримання, структурування, аналітичного опрацювання та синтезу даних, перевірки достовірно отриманих результатів, їх систематизації та категоризації.

Аспірантка повною мірою оволоділа необхідними мовними компетентностями для репрезентації результатів власного наукового дослідження англійською мовою в усній та письмовій формах, а також для повного розуміння та

глибокого якісно-кількісного аналізу іноземних джерел наукової літератури з подальшою формалізацією отриманих даних.

2. Виконання індивідуального плану наукової роботи (наукова складова освітньо-наукової програми)

Індивідуальний план наукової роботи Аспірантки ДУДАШ Габріелли Василівни затверджений рішенням вченої ради факультету здоров'я та фізичного виховання Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» (протокол № 6 від 05.10.2022 року).

Науковий керівник – доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри наук про здоров'я факультету здоров'я та фізичного виховання ДВНЗ «УжНУ» БРИЧ Валерія Володимирівна.

Термін виконання роботи: 2022-2025 роки.

Аспірантка ДУДАШ Габріелла Василівна послідовно виконала усі розділи затвердженого індивідуального плану наукової роботи у чітко встановлені терміни, що було підтверджено результатами обговорення відповідних проміжних, піврічних та річних звітів на засіданнях кафедри наук про здоров'я та Вченої ради факультету здоров'я та фізичного виховання ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Дослідження проведені Аспіранткою у чітко визначені терміни згідно з затвердженими планом та графіком, в повному обсязі та у відповідності до основних стандартів та норм із застосуванням сучасних комп'ютерно-інформаційних підходів для статистичного аналізу даних.

3. Актуальність теми дослідження

Збереження та зміцнення здоров'я населення набувають особливої важливості в умовах зростання техногенного навантаження, поширення неінфекційних хвороб та появи нових інфекцій. Попри визнання здорового способу життя ключовим чинником профілактики, він залишається недостатньо сформованим у суспільстві через неефективні механізми його підтримки на рівні громад. Особливої уваги потребують підлітки, оскільки період їхнього біопсихосоціального становлення визначає поведінкові моделі, що можуть зберігатися у дорослому житті; водночас молодь часто потрапляє під вплив шкідливих звичок і несприятливих соціальних умов. Формування здорової поведінки без належного супроводу підвищує ризик розвитку хронічних захворювань, тоді як зміна поведінкових практик залежить від рівня обізнаності, мотивації та набутих життєвих навичок. Докази свідчать, що підлітки нерідко недооцінюють наслідки ризикової поведінки, тому програми промоції здоров'я мають забезпечувати комплексне інформування, розвиток переконань і навичок,

необхідних для щоденного зміцнення здоров'я. В Україні питання способу життя молоді досліджували фахівці різних галузей, однак роботи, що розглядають формування здорового способу життя підлітків у контексті громадського здоров'я та на різних рівнях освіти, залишаються поодинокими. За нинішнього недостатнього залучення молоді до оздоровчих програм та фрагментарного характеру просвітницьких заходів особливо актуальною є розробка інтегрованих громадсько-оздоровчих стратегій, спрямованих на формування у підлітків стійких переконань і поведінкових практик, що сприятимуть їх здоров'ю в довгостроковій перспективі.

4. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Дисертаційна робота є самостійним дослідженням авторки, що відповідає темі науково-дослідної роботи кафедри наук про здоров'я Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» – «Медико-демографічна та санітарно-епідеміологічна ситуація в Закарпатській області як чинник формування регіональної системи громадського здоров'я» (№ державної реєстрації 0121U109777, термін виконання – 2021–2025 рр.).

5. Формулювання наукового завдання (проблеми), нове розв'язання якого отримано в дисертації

Дисертаційна робота присвячена розв'язанню актуальної науково-практичної проблеми громадського здоров'я, що полягає у формуванні в молодого покоління мотиваційних та поведінкових компонентів здоров'язбереження в умовах динамічних трансформацій освітнього та соціального середовища. У роботі здійснено наукове обґрунтування та практичну розробку моделі формування у підлітків переконань і поведінкових практик, що сприяють здоровому способу життя, орієнтованій на системну взаємодію освітніх, соціальних і медико-профілактичних інститутів. Запропонована модель ґрунтується на використанні інтеграційних стратегій, що поєднують системний аналіз, міжсекторальне партнерство та партисипативний підхід, який передбачає залучення молоді, педагогів, батьків, фахівців охорони здоров'я та представників громад до процесу формування здорової поведінки. Розроблена концептуальна основа дає змогу оцінити структурні, мотиваційні та середовищні чинники, що впливають на ставлення підлітків до власного здоров'я, та забезпечує створення комплексного освітньо-просвітницького середовища, спрямованого на формування стійких знань, переконань і навичок здорового способу життя. Запропонована модель розглядається як інструмент підвищення ефективності профілактичних заходів та зменшення впливу поведінкових ризиків, що, у свою чергу, сприятиме покращенню громадського здоров'я та зниженню тягаря неінфекційних хвороб у майбутньому.

6. Наукові положення, розроблені особисто дисертантом та їх новизна

Аспірантка самостійно сформуvala програму дослідження, обрала методи та здійснила аналітичний огляд наукових джерел, розробила анкети, провела соціологічні опитування школярів і студентів, виконала статистичне опрацювання первинних даних, провела науковий аналіз та інтерпретацію результатів, розробила модель, підготувала всі розділи дисертації та висновки, а також упровадила окремі результати дослідження в практичну діяльність.

Новизна розроблених Аспіранткою наукових положень полягає у теоретичному обґрунтуванні, розробленні та апробації інтеграційної моделі формування у підлітків переконань і поведінкових практик, що сприяють здоровому способу життя. Запропонована модель вперше поєднує системний, міжсекторальний і партисипативний підходи в межах громадського здоров'я, забезпечуючи комплексний вплив інформаційного, емоційно-мотиваційного та діяльнісного компонентів на становлення здорової поведінки молоді.

Наукова новизна також підтверджується встановленням взаємозв'язку між рівнем інформованості, переконаннями та реальною поведінкою підлітків щодо здорового способу життя, а також виявленням суттєвих відмінностей між учнівською та студентською молоддю, що обумовлює необхідність вікової та освітньої диференціації профілактичних і навчальних програм. Аспіранткою встановлені розбіжності між рівнем обізнаності підлітків щодо здорового способу життя, їхніми переконаннями та реальною поведінкою – при високих рівнях інформованості школярів (94,2%) і здобувачів професійної освіти (94,4%) про користь здорового способу життя, вірять у його ефективність лише 80,7% і 88,8% відповідно, а дотримуються здорових звичок на практиці тільки 42,2% здобувачів професійно-технічної та фахової передвищої освіти та 45,6% учнів шкіл. Встановлено, що підлітки загалом демонструють позитивні переконання щодо здорового способу життя, проте у здобувачів професійної освіти ці показники помітно нижчі, ніж у школярів: позитивно налаштовані на ведення здорового способу життя $60,8 \pm 2,0$ % студентів проти $75,8 \pm 3,0$ % учнів, що свідчить про ослаблення мотиваційного компонента з переходом до професійної освіти аспірантка з'ясувала, що найвищі переконання у підлітків, що навчаються у школі та закладах професійної та фахової передвищої освіти, стосуються користі фізичної активності, тоді як харчові установки залишаються менш стійкими, а рівень сімейної підтримки нижчий у студентів, що характеризує зниження впливу соціального оточення та емоційно-мотиваційної підтримки з віком і підкреслює потребу інтеграції освітніх, сімейних і соціальних стратегій у програми формування здорової поведінки молоді.

Аспіранткою також систематизовано освітньо-інформаційні та комунікаційні джерела, які впливають на формування установок підлітків щодо збереження

здоров'я, визначено їх відносну ефективність та рівень довіри, що дозволило обґрунтувати потребу оновлення сучасних підходів до просвітницької діяльності. Зокрема, з'ясовано, що школярі виявляють вищу зацікавленість в отриманні додаткової інформації про здоров'я, частіше довіряють учителям та батькам, тоді як здобувачі професійної освіти орієнтуються на лікарів, обидві групи надають перевагу візуально-комунікаційним форматам інформування – відеороликам і коротким повідомленням, а також проявляють інтерес до тем здорового харчування, фізичної активності, відпочинку та репродуктивного здоров'я, що засвідчує необхідність оновлення просвітницьких програм із урахуванням вікових, пізнавальних і поведінкових особливостей молоді.

У межах дослідження розроблено концептуальні засади інтеграції освітніх, медико-соціальних, комунікаційних і цифрових механізмів у єдину систему міжсекторальної взаємодії під координацією фахівців з громадського здоров'я, спрямовану на формування мотивації, відповідальної поведінки та стійких здорових звичок у підлітків.

Подальшого розвитку набули наукові положення щодо освітнього компоненту збереження здоров'я шляхом удосконалення його змістової та структурної організації та обґрунтування доцільності запровадження єдиного навчального модуля для закладів професійної і фахової передвищої освіти, орієнтованого на розвиток компетентностей здорового способу життя. Удосконалено також підходи до моніторингу та оцінки ефективності програм формування здорової поведінки, орієнтовані на оцінку рівня внеску, процесів і результатів, що забезпечує можливість оперативного коригування заходів і зменшення соціальних нерівностей у сфері здоров'я підлітків.

7. Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, які захищаються.

Обґрунтованість і достовірність результатів дисертаційної роботи забезпечуються науково виваженою програмою дослідження, що включала п'ять послідовних етапів – від аналізу теоретичних засад і нормативно-правової бази до розроблення, апробації та експертної оцінки моделі формування у підлітків переконань і поведінки, що сприяють здоровому способу життя. Надійність отриманих результатів підтверджується застосуванням комплексу методів, зокрема системного підходу, бібліосемантичного аналізу, соціологічних методів, статистичного аналізу, контент-аналізу, методів концептуального та структурно-функціонального моделювання, а також експертних оцінок.

Достовірність емпіричних даних забезпечена коректно розробленим авторським соціологічним інструментарієм (анкетою та шкалою переконань щодо здорового способу життя), обґрунтованими розрахунками вибіркової сукупності, репрезентативністю вибірок підлітків різних рівнів освіти та використанням

апробованих статистичних процедур – визначенням відносних величин, середніх показників, стандартних похибок, t-критерію Стьюдента, коефіцієнтів кореляції та α Кронбаха.

Достовірність результатів соціологічного дослідження забезпечена використанням науково обґрунтованого інструментарію, коректним формуванням вибірових сукупностей та дотриманням методичних вимог до збирання й аналізу даних. Для вирішення дослідницьких завдань було розроблено оригінальну авторську анкету, структура якої охоплювала соціально-демографічний блок, три змістові компоненти («я знаю», «я переконаний», «я роблю») та додатковий блок щодо інформаційних потреб і джерел, що дозволило отримати багатовимірний зріз інформованості, ставлення та поведінкових практик підлітків. Вибіркові сукупності були сформовані з урахуванням статистичних вимог, територіального розміщення закладів освіти та вікової структури генеральної сукупності. Для учнів закладів загальної середньої освіти обчислено мінімально достатню чисельність вибірки ($N=204$) з урахуванням 95 % довірчого рівня. Вибірка здобувачів професійної та фахової передвищої освіти була збільшена до 606 респондентів, що суттєво перевищує мінімально розрахований обсяг (374 особи), що підвищує надійність порівняльного аналізу між освітніми групами та дозволяє адекватно відображати специфіку поведінкових і мотиваційних характеристик цих підлітків.

Процес збору первинних даних здійснювався у стандартизованих умовах шляхом онлайн-опитування з використанням платформи Google Forms, що забезпечило єдність формату подання запитань, мінімізацію технічних помилок та можливість автоматизованого контролю за повнотою відповідей. Статистичне опрацювання даних проводилося із застосуванням інструментів Google Workspace і Microsoft Excel із використанням комплексу описових та інферентних статистичних методів. Надійність і внутрішня узгодженість інструментарію підтверджена високими значеннями коефіцієнта α Кронбаха ($>0,7$). Для оцінювання достовірності відмінностей застосовувалися критерій Стьюдента, кореляційні аналізи Пірсона та Спірмена, а також розрахунок стандартних похибок відносних величин. Такий методичний підхід забезпечив отримання валідних, статистично достовірних результатів та дав змогу виявити закономірності, відмінності й взаємозв'язки між показниками знань, переконань і поведінкових практик підлітків.

Застосування методів моделювання забезпечило логічну узгодженість, внутрішню структурованість та наукове обґрунтування запропонованої інтеграційної моделі, а результати експертної оцінки за участю фахівців різних галузей (соціальної медицини, фізичної реабілітації, громадського здоров'я, освіти) підтвердили її практичну значущість та адекватність.

Додатковим підтвердженням достовірності є впровадження окремих результатів дослідження у закладах загальної середньої, професійної, фахової передвищої та вищої освіти, у професійній діяльності установ охорони здоров'я, а також апробація наукових положень у 16 публікаціях, з яких 6 відображають основні результати, включно зі статтями у фахових виданнях і журналах, індексованих у Scopus, монографічними розділами, тезами конференцій та навчально-методичними матеріалами.

Висновки та практичні рекомендації сформульовані Аспіранткою на основі опрацювання науково-методичних джерел, чинних нормативних документів та результатів власних досліджень.

Таким чином, комплексність методології, використання надійних інструментів збору та аналізу даних, експертна оцінка та широке практичне впровадження забезпечують високий рівень обґрунтованості й достовірності наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертаційній роботі.

8. Наукове та практичне значення дисертаційної роботи.

Теоретичне значення одержаних результатів полягає у доповненні теоретичного компоненту громадського здоров'я новими підходами до розуміння механізмів формування переконань і поведінкових практик підлітків щодо здорового способу життя та обґрунтуванні інтеграційної моделі їх формування.

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що вони стали підґрунтям для розроблення ефективних інтервенцій, спрямованих на формування у підлітків переконань і поведінкових практик, що сприяють здоровому способу життя, а також для їх подальшого впровадження в освітній процес закладів середньої, професійної, фахової передвищої та вищої освіти й у позанавчальне середовище молоді.

Використання результатів. На основі результатів дослідження сформовано практичні рекомендації для всіх учасників запропонованої інтеграційної моделі. Впровадження результатів здійснено на регіональному рівні через розроблення методичних вказівок, що стали основою для проведення занять у закладах професійної та фахової передвищої освіти (4 акти впровадження); включення освітніх компонентів із питань здорового способу життя до освітніх програм ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (4 акти впровадження); створення й затвердження робочих програм навчальних дисциплін відповідного спрямування та їх використання у навчальному процесі університету; а також через підготовку та публікацію навчального посібника «Основи здорового способу життя», у якому інтегровано теоретичні матеріали й інтерактивні завдання, розроблені з урахуванням побажань молоді для посилення їх мотивації та формування стійких переконань щодо здорового способу життя.

9. Оцінка мови та стилю

Дисертацію підготовлено відповідно до вимог до наукових праць із коректним використанням фахової термінології та мовностилістичних засобів, що забезпечують упорядкований синтаксичний зв'язок між структурними компонентами тексту. Виклад матеріалу витримано в науковому стилі: робота має чітку композицію, між її розділами простежується логічна послідовність і причинно-наслідкові взаємозв'язки, а ключові результати представлені у вигляді рисунків і таблиць. Текст дисертації вирізняється точністю формулювань, об'єктивністю аналізу, чіткістю інтерпретацій та обґрунтованістю наведених положень. Обраний спосіб подання результатів дослідження, наукових висновків і рекомендацій сприяє їх зрозумілому, послідовному та доступному сприйняттю.

10. Відповідність чинним вимогам щодо оформлення дисертації

Дисертаційна робота ДУДАШ Габрієлли Василівни «Обґрунтування моделі формування у підлітків переконань та поведінки, що сприяють здоровому способу життя, через інтеграційні стратегії в громадському здоров'ї», є завершеною науковою працею, яка за глибиною проведеного дослідження, його актуальністю, новизною, теоретичним та практичним значенням отриманих результатів, змістом, обсягом та оформленням відповідає вимогам встановленим до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 229 «Громадське здоров'я».

Структура та обсяг дисертації визначаються метою, завданнями та предметом дослідження, і складаються із вступу, шести розділів, компоненту узагальнення та аналізу, висновків, практичних рекомендацій, списку використаних джерел та додатків. Розділ 1 «Формування здорового способу життя як потреба громадського здоров'я» представлений аналітичним оглядом літератури та містить 4 підрозділи. Розділ 2 «Програма, матеріали і методи дослідження» розкриває методологію та процес проведеного дослідження. Розділи 3, 4, 5 та 6 представляють результати власних досліджень та містять підрозділи, в яких наведені конкретні результати, їх аналіз та пропозиції нових положень.

Повний обсяг дисертації складає 222 сторінки, з яких 154 сторінки основного тексту (6,8 авторських аркушів). Дисертація ілюстрована 20 таблицями та 26 рисунками, з яких 18 діаграм та 8 організаційних схем. Список використаних джерел містить 209 джерел, з яких 84 – кирилицею, 125 – латиницею. Дисертація містить також 14 додатків, зокрема список публікацій Аспірантки, розрахунок вибіркової сукупностей дослідження, взірці анкет соціологічних досліджень, анкети експерта, перелік закладів професійної (професійно-технічної) освіти, акти впровадження.

За формальними ознаками робота відповідає чинним вимогам, які висуваються до оформлення дисертації чинними нормативними документами Міністерства освіти і науки України.

11. Відповідність змісту дисертації спеціальності, з якої вона подається до захисту

Зміст дисертації повністю відповідає спеціальності 229 «Громадське здоров'я» галузі знань «Охорона здоров'я», пропонує розв'язання комплексної проблеми в сфері громадського здоров'я та передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики.

12. Зауваження та рекомендації

У ході написання дисертаційної роботи Аспіранткою були враховані абсолютно усі зауваження та рекомендації, надані науково-педагогічними працівниками кафедри наук про здоров'я ДВНЗ «Ужгородський національний університет» в процесі попередніх обговорень роботи під час проміжних, піврічних та річних звітів на засіданнях кафедри. Відмічені зауваження та побажання носять суто рекомендаційно-консультативний характер і не впливають на загальну позитивну оцінку дисертаційної роботи, а також не зменшують її наукову новизну та практичну значимість, і відтак не є перешкодою для її подання в разову спеціалізовану вчену раду для офіційного захисту.

13. Відповідність дисертації вимогам, передбаченим Наказом Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» № 40 від 12.01.2017р. (зі змінами та доповненнями)

Дисертаційна робота ДУДАШ Габрієлли Василівни на тему «Обґрунтування моделі формування у підлітків переконань та поведінки, що сприяють здоровому способу життя, через інтеграційні стратегії в громадському здоров'ї» повністю відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України України «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» № 40 від 12.01.2017 р. (зі змінами та доповненнями).

14. Кількість наукових публікацій, повнота опублікування результатів дисертації та особистий внесок здобувача до всіх наукових публікацій, опублікованих співавторами та зарахованих за темою дисертації.

Основні наукові результати дисертаційної роботи висвітлені у публікаціях та розкривають її основний зміст. Матеріали дисертації знайшли своє відображення у 16 друкованих працях, 6 з яких представляють основні наукові результати: 5 статей у вітчизняних наукових фахових виданнях, рекомендованих МОН України, 2 з яких у журналах, віднесених до наукометричної бази Scopus, 1 одноосібний розділ

монографії; 1 розділ монографії у співавторстві, 7 тез конференцій, 1 методична розробка, 1 навчальний посібник.

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Дудаш Г.В., Брич В.В. Фактори, що впливають на формування культури здоров'я підлітків. *Україна. Здоров'я нації*. 2023. № 3 (73). С.47-52.

DOI: <https://doi.org/10.32782/2077-6594/2023.3/07>

URL: <https://journals.uzhnu.uz.ua/index.php/health/article/view/772>

(Scopus, наукове фахове видання України)

(Здобувачці належить провідна роль у формулюванні мети та реалізації дослідження, інтерпретації отриманих результатів та підготовці публікації до друку; Брич В.В. – формулювання ідеї та критичне рецензування).

КЛЮЧОВІ СЛОВА: підлітки, фактори поведінки, культура здоров'я, здоровий спосіб життя, переконання.

2. Дудаш Г.В., Брич В.В. Формування та розвиток освітнього компоненту збереження здоров'я та мотивації до здорового способу життя у підлітковому віці. *Public Health Journal*. 2024. № 1 (5). С. 59–65.

DOI: <https://doi.org/10.32782/pub.health.2024.1.8>

URL: <https://journals.ostroh-academy.rv.ua/index.php/publichealth/article/view/58>

(Наукове фахове видання України)

(Здобувачці належить провідна роль у формулюванні мети, підборі та аналізі релевантних джерел, інтерпретації отриманих результатів та підготовці публікації до друку; Брич В.В. здійснювала часткову інтерпретацію результатів та критичне рецензування).

КЛЮЧОВІ СЛОВА: збереження здоров'я, освітній компонент, валеологія, підлітковий вік, здоровий спосіб життя, переконання.

3. Дудаш Г.В., Брич В.В. Окремі аспекти переконань та поведінки, що сприяють здоровому способу життя підлітків, які навчаються у школі. *Клінічна та профілактична медицина*. 2025. № 4. С. 110-114.

DOI: <https://doi.org/10.31612/2616-4868.4.2025.14>

URL: <https://cp-medical.com/index.php/journal/article/view/584>

(Scopus, наукове фахове видання України)

(Здобувачці належить провідна роль у формуванні концепції та дизайну роботи, здійсненні збору та статистичного аналізу даних, формулюванні висновків та підготовці публікації до друку; Брич В.В. – участь у формуванні концепції та дизайну роботи, критичне рецензування; Дуб М.М. – участь у зборі та аналізі даних)

КЛЮЧОВІ СЛОВА: підлітки, переконання, інформованість про здоров'я, фізична активність, раціональне харчування.

4. Дудаш Г.В., Брич В.В. Переконання щодо здоров'я та окремі компоненти способу життя підлітків, які навчаються у закладах професійної та фахової передвищої освіти. *Intermedical journal*. 2025. № 3. С. 102–106.

DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-7684/2025-3-16>

URL: <https://journals.uzhnu.uz.ua/index.php/intermedical/article/view/1373>

(Наукове фахове видання України)

(Здобувачці належить провідна роль у формуванні концепції та дизайну роботи, здійсненні збору та статистичного аналізу даних, формулюванні висновків та підготовці публікації до друку; Брич В.В. здійснювала часткову інтерпретацію результатів та критичне рецензування)

КЛЮЧОВІ СЛОВА: студенти, мотивація, інформованість про здоров'я, фізична активність, раціональне харчування, вживання алкоголю.

5. Дудаш Г.В., Брич В.В. Концептуальні підходи до формування в підлітків переконань щодо здорового способу життя. *Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України*. 2025. № 3. С. 27–32.

DOI: <https://doi.org/10.11603/1681-2786.2025.3.15635>

URL: <https://ojs.tdmu.edu.ua/index.php/visnyk-gigieny/article/view/15635>

(Наукове фахове видання України)

(Здобувачці належить провідна роль у формулюванні мети та реалізації дослідження, інтерпретації отриманих результатів та підготовці публікації до друку; Брич В.В. - формулювання ідеї та критичне рецензування).

КЛЮЧОВІ СЛОВА: підлітки; студенти; здоровий спосіб життя; переконання і поведінка; громадське здоров'я; освітнє середовище; цифрові технології; система охорони здоров'я.

6. Dudash H. V. Justification for the use of technologies for shaping beliefs and motivating teenagers to lead a healthy lifestyle. Sustainable healthcare development: national and global dimensions: scientific monograph. Vol. 2 / edited by Valerii Zaporozhan and Valeriia Marichereda. Riga, Latvia: Baltija Publishing, 2025. P. 310–322.

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-593-8-13>

URL: <http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/view/637/16883/35838-1>

(Розділ монографії)

(Здобувачка самостійно визначила мету, провела дослідження, проаналізувала матеріал та підготувала публікацію до друку).

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

7. Дудаш Г.В., Брич В.В. Переконання підлітків як елемент формування поведінки, що сприяє здоровому способу життя. Громадське здоров'я в соціальному і освітньому просторі – виклики в умовах глобалізації суспільства та

перспективи розвитку: матеріали Четвертого наук. симп. з міжнар. участю з громад. здоров'я (21–23 верес. 2022 р.). Тернопіль: ТНМУ, 2022. С. 15–16.

URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/44582>

(Здобувачці належить провідна роль в опрацюванні результатів дослідження, їх систематизації, інтерпретації та підготовці публікації; Брич В.В. – формулювання ідеї та часткова інтерпретація результатів).

8. **Дудаш Г.В., Брич В.В.** *Можливості дослідження переконань підлітків, що сприяють здоровому способу життя, за допомогою опитувальників та шкал. Громадське здоров'я в Україні: проблеми та способи їх вирішення: матеріали V науково-практичної конференції з міжнародною участю на вшанування пам'яті М.Г. Гуревича (1891–1937), засновника та керівника першої в Україні кафедри соціальної гігієни при Харківському медичному інституті (22 жовтн.) Харків: ХНМ, 2022. С. 63–65.*

URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/45893>

(Здобувачці належить провідна роль в опрацюванні результатів дослідження, їх систематизації, інтерпретації та підготовці публікації; Брич В.В. – формулювання ідеї та часткова інтерпретація результатів).

9. **Дудаш Г., Брич В.** *Окремі аспекти характеристики бази наукового дослідження переконань і поведінки підлітків, що сприяють їх здоровому способу життя. Матеріали 77-ої підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького складу факультету здоров'я та фізичного виховання ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Уклад. д. пед. н. Стеблюк С.В., 27–28 лютого 2023 року. Ужгород, 2023. С. 43–45.*

URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/71352>

(Здобувачці належить провідна роль в опрацюванні результатів дослідження, інтерпретації та підготовці публікації; Брич В.В. – часткова інтерпретація результатів).

10. **Дудаш Г.В.** *Спосіб життя підлітків під час війни проти російської агресії. Матеріали щорічної університетської підсумкової наукової студентської конференції факультету здоров'я та фізичного виховання ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Уклад. д.пед.н. Стеблюк С.В., 18 травня 2023 року. Ужгород, 2023. С.131–133.*

URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/items/a6192229-fe3d-49fd-96ba-33bc49c13fa4>

11. **Дудаш Г.В.** *Формування у підлітків переконань щодо здоров'я та здорового способу життя як потреба громадського здоров'я. Роль системи громадського здоров'я в імплементації «Стратегії розвитку системи охорони здоров'я до 2030 року»: матеріали другої всеукраїнської наукової конференції з міжнародною участю (м. Ужгород, 03-04.10.2024 р.). Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2024. С. 66–68.*

URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/67465>

12. Дудаш Г.В., Брич В.В. Можливості впливу педагогів на формування у підлітків переконань щодо здоров'я та здорового способу життя. Громадське здоров'я: від аналізу минулого до розуміння майбутнього : збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Дніпро, 10 жовтня 2024 р. МОЗ України: ДДМУ. Дніпро, 2024. С. 59–62.

URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/66792>

(Здобувачці належить провідна роль в опрацюванні результатів дослідження, інтерпретації та підготовці публікації; Брич В.В. – часткова інтерпретація результатів).

13. Дудаш Г.В., Брич В.В. Окремі аспекти статевої освіти підлітків, які навчаються в школі (за результатами соціологічного опитування). Матеріали 79-ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького складу факультету здоров'я та фізичного виховання ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Уклад. д. пед. н. Стеблюк С.В., 27–28 лютого 2025 року. Ужгород, 2025. С. 135–136.

URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/71352>

(Здобувачці належить провідна роль в опрацюванні результатів дослідження, інтерпретації та підготовці публікації; Брич В.В. – часткова інтерпретація результатів).

Наукові праці, які додатково відображають наукові результати дисертації:

14. Здоровий спосіб життя як необхідна умова міцного здоров'я: методичні вказівки до навчального заняття / Укл.: Г.В. Дудаш, В.В. Брич. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2025. 16 с.

URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/72664>

(Здобувачці належить провідна роль в підготовці змістового наповнення публікації; Брич В.В. – формулювання ідеї та критичне рецензування).

15. Брич В. В., Дудаш Г. В. Формування у підлітків переконань щодо здоров'я та здорового способу життя як елемент промоції здоров'я. Сучасні медико-демографічні проблеми України та шляхи їх вирішення : колект. моногр. / за заг. ред. : І. С. Миронюка, Г. О. Слабкого. М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Ужгор. нац. ун-т». Ужгород : Говерла, 2025. С. 41–47.

URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/70569>

(Здобувачці належить провідна роль в опрацюванні результатів дослідження, їх систематизації, інтерпретації та підготовці публікації; Брич В.В. – формулювання ідеї, часткова інтерпретація результатів, критичне рецензування).

16. Брич В. В., Дудаш Г. В. Основи здорового способу життя: навчальний посібник. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2025. 150 с.

URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/74211>

(Здобувачці належить провідна роль в підготовці окремих розділів публікації; Брич В.В. – формулювання ідеї, змістове наповнення більшості розділів, підготовка публікації до друку).

15. Результати перевірки роботи на академічний плагіат

Перевірка дисертаційної роботи проводилася сертифікованою програмою StrikePlagiarism.com. У ході перевірки дисертації запозичень матеріалу без посилання на відповідне джерело не виявлено. Виявлені за допомогою програми StrikePlagiarism.com текстові співпадіння (цитування) мають посилання на відповідні першоджерела, внесені до списку використаної літератури. Запозичення (співпадіння) в тексті не мають ознак плагіату. Подані до захисту наукові матеріали є власним напрацюванням Аспірантки, текст дисертації є оригінальним. Робота визнається самостійною та рекомендується бути допущеною до захисту.

Комісія з біоетики ДВНЗ «Ужгородський національний університет» розглянула на засіданні 29 жовтня 2025 року (протокол № 9/7) матеріали дисертації ДУДАШ Габрієлли Василівни і надала висновок, що матеріали та методи, які заплановані та використовувалися при виконанні дисертаційної роботи «Обґрунтування моделі формування у підлітків переконань та поведінки, що сприяють здоровому способу життя, через інтеграційні стратегії в громадському здоров'ї», відповідають міжнародним та державним стандартам щодо біомедичних наукових досліджень.

Перевіркою первинної документації дисертаційної роботи комісією у складі (відповідно до розпорядження проректора з наукової роботи від 28.11.2025 р. № 37-Р) голови, завідувача кафедри громадського здоров'я, д. мед. н., професора Слабкого Г. О. та членів, зокрема доцентів кафедри наук про здоров'я – к.мед.н., доцента Білак-Лук'янчук В. Й. та кандидата наук з фізичного виховання і спорту, доцента Дуб М.М., встановлено, що документи представлені у повному обсязі, оформлені необхідним чином, цифровий матеріал повністю базується на фактичному матеріалі проведених досліджень. Акт перевірки стану первинної документації дисертаційної роботи затверджено проректором з наукової роботи ДВНЗ «Ужгородський національний університет» д. мед. н., професором Миронюком Іваном Святославовичем 03 грудня 2025 року.

Положення дисертації апробовано на розширеному засіданні кафедри наук про здоров'я із запрошеними експертами кафедри громадського здоров'я, епідеміології та інфекційних хвороб навчально-наукового інституту післядипломної освіти та доуніверситетської підготовки ДВНЗ «УжНУ» (протокол

№ 9 від 06.01.2026 р.). За результатами засідання ухвалено затвердити позитивний висновок про наукову новизну, теоретичне і практичне значення результатів та рекомендувати до захисту в спеціалізованій вченій раді дисертаційну роботу ДУДАШ Габріелли Василівни на тему «Обґрунтування моделі формування у підлітків переконань та поведінки, що сприяють здоровому способу життя, через інтеграційні стратегії в громадському здоров'ї» на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 229 Громадське здоров'я».

Головуючий на засіданні

д. мед. н., професор,

в.о. завідувача кафедри громадського здоров'я,
епідеміології та інфекційних хвороб

ДВНЗ «УжНУ»

Геннадій СЛАБКІЙ

Підпис д. мед. н., проф. Слабкого Г.О.

засвідчую

Вчений секретар ДВНЗ «УжНУ»

Олена МЕЛЬНИК